PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۹۲۶

یولسم کال - دویمه دوره، ۹۲۶ مه گڼه، پر له پسې ۱۹۹۳گڼه د ۱۳۸۹ ل ـ د لیندۍ ۷ مه - د یکشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق ذوالقعدة الحرام ۲۲ مه ۲۰۱۰ د نومبر ۲۸ مه

پرایران د پوځي برید امکانات سنجول کېږي

امریکا له ډېرې مودې راهیسې له ایران سره د اتومي پروګرام پر سر لانجه لري او هر وخت پر ایران باندې د اتومي تاسیساتو د پراختیا له کبله کلکې نیوکې کوي. په همدې ترڅ کې په دې وروستیو کې د امریکا لوی درستیز مایک مولن په یوه تلویزیوني مرکه کې ویلي، چې دوی د ایران پر اتومي تاسیساتو د پوځي برید امکانات سنجوي، خو ۳مخ

موافقتنامهٔ استراتیژیک شبکهٔ حقانی با ملیشه های شیعهٔ پاکستان

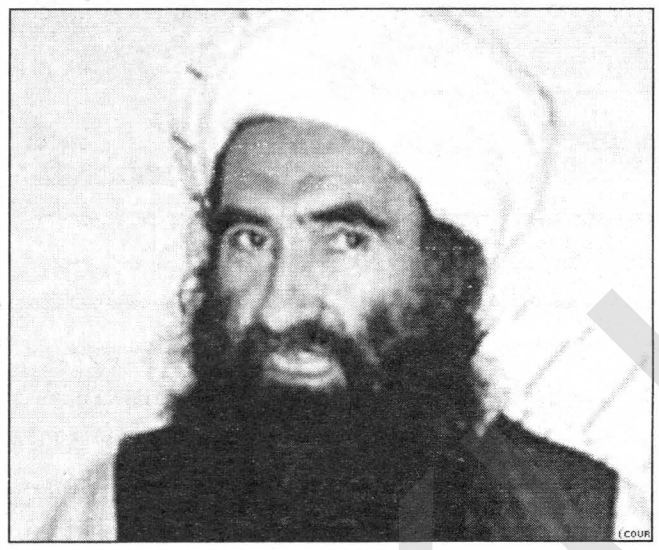

ملیشه های شیعهٔ مذهب پاکستان که قسمت کلیدی مناطق قبایلی کرم را تحت کنترول خود دارند، با شبکهٔ حقانی که یکی از دشمنان قسم خوردهٔ ناتو می باشد، موافقتنامه یی را امضا نموده اند که بر اساس این موافقتنامه، به شبکهٔ حقانی اجازه داده می شود، به غرض فرار از حملات طیارات بی پیلوت امریکایی در وزیرستان شمالی، از طریق منطقهٔ قبایلی کرم به پایگاه های شان به افغانستان رفت و آمد کنند.

این مطلب را آژانس خبری اسوشیتدپرس به نقل از منیر بنگاش یک رهبر قبایلی گزارش داده است.

یک رهبر قبایلی دیگر که از گفتن نامش خودداری نمود، عقد قرارداد میان ملیشه های شیعه مذهب منطقهٔ کرم و نماینده گان شبکهٔ حقانی را تایید نمود.

بر پایهٔ این گزارش، این موافقتنامه در ماه مبارک رمضان صورت گرفته است.

شبکهٔ حقانی مسوول خونبارترین حملات علیه نیروهای ناتو در افغانستان می باشد. تحلیلگران و مقام های افغان می گویند، پاکستان از شبکهٔ حقانی حمایت می کند و مقصد پاکستان این است، تا بعد از خروج نیروهای خارجی از افغانستان، از این شبکه به نفع خود استفاده کند. منیر بنگاش می گوید، به اساس موافقتنامه، ملیشه های شیعه مذهب منطقهٔ قبایلی پاکستان، به شبکهٔ حقانی یک گذرگاه یا رهروی مصوون را از طریق کرم تهیه می دارند، تا این شبکه از پایگاه های شان در وزیرستان شمالی و جنوبی پاکستان گذشته به پایگاه های شان در ولایات خوست و پکتیکا بروند. در بدل این گذرگاه مصوون، شبکهٔ حقانی تعهد کرده، تا ملیشه های سنی مذهب را راضی بسازد که با ملیشه های شیعه مذهب منطقهٔ کرم آتش بس را رعایت کنند.

به نوشتهٔ اسوشیتدپرس، این دو فرقه از مدت ها به این طرف، دست به قتل و کشتار تلافی جویانه زده اند که در نتیجهٔ آن یک تعداد زیاد مردم از هر دو طرف اما بیشتر ملیشه های شیعه مذهب کشته شده اند. سنی های رقیب یگانه سرکی که کرم را با خیبر پشتونخواه وصل می نماید نیز، بسته اند. به گفتهٔ بنگاش، صدها تن از شورشیان شبکهٔ حقانی و طالبان پاکستانی به غرض فرار از حملات طیارات بی پیلوت امریکایی در وزیرستان شمالی و تهاجم اردوی پاکستان در ص۳

په افغانستان کې تر ټولو زیات کوکنار چېرته کرل کېږي؟

د ملګرو ملتونو د نشه یي توکو او جرمونو اداره په افغانستان کې د نشه یي توکو په خلاف د روانې مبارزې د لا ښه والي لپاره د یوې نړیوالې ستراتیژۍ د جوړولو سپارښتنه کوي.

دغه اداره وایي، چې د افغانستان په ځینو سیمو کې روانه نا امنۍ او اداري فساد د نشه یي توکو په خلاف د روانې مبارزې په وړاندې اساسي خنډونه دي.

د دې ادارې اجراییوي مشر یوري فیدوتوف، چې اوس مهال افغانستان ته په یو رسمي سفر راغلی د شنبې په ورځ په کابل کې یوې خبري غونډې ته وویل، چې په افغانستان کې زیات کوکنار په هغو پنځو ولایتونو کې کرل کیږي، چې د ده په وینا نا امني په کې زیاته ده.

ده وویل، چې له نړیوالې ټولنې او مرسته کوونکو هېوادونو سره هم خبرې کوي، ځو په دې برخه کې له افغان حکومت سره په ګډه کار وکړي او خپلې مرستې زیاتې کړي: "د افغانستان زیاتره ستونزه داده، چې چېرته چې غښتلی حکومت یا اداره موجوده ده او چېرته، چې د قانون حاکمیت موجود دی، هلته د کوکنارو کښت له منځه وړل شوی.

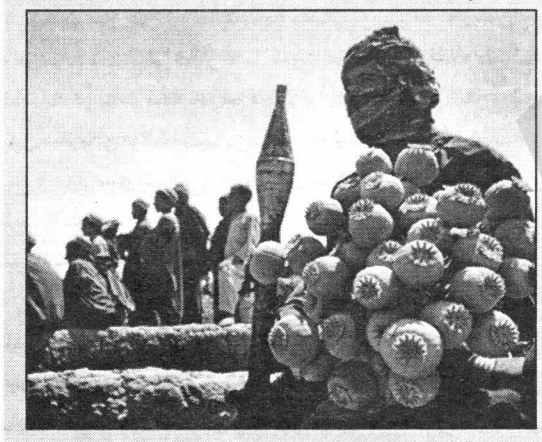

په افغانستان کې د کوکنارو کښت په هغو پنځو ولایتونو کې تمرکز لري، چې د ناامنیو او جنګونو تمرکز هم دی. زه به د ملګرو ملتونو د نشه یي توکو او جرمونو د ادارې د مشر په توګه له مرسته کوونکو هېوادونو سره خپل کار ته دوام ورکړم، ځو په افغانستان کې د خپلو پروګرامونو لپاره د دوی زیات ملاتړ ترلاسه کړو."

یوري فیدوتوف که څه هم د نشه یي توکو په خلاف روانې هڅې ګټورې وبللې او ویې ویل ۳مخ

۱۰ پولیس در اثر دو حملهٔ انتحاری در پکتیکا کشته و زخمی شدند

مقام های ولایت پکتیکا می گویند، در نتیجهٔ دو حملهٔ پیهم انتحاری در داخل قوماندانی امنیهٔ این ولایت، دیروز ۱۰ تن از افراد پولیس کشته و زخمی شدند. هرچند محب الله صمیم والی پکتیکا در مورد ارقام دقیق کشته شده گان این رویداد معلومات نداد، اما وی در صحبت با رادیو آزادی گفت که احتمال بلند رفتن آمار تلفات وجود دارد. پیش از این گفته شده بود که در این رویداد قوماندان امنیهٔ پکتیکا زخم برداشته، اما صمیم این گزارش را رد کرد. این حملات به واسطهٔ دو فرد ملبس با لباس پولیس رخ داده است. ذبیح الله مجاهد که خودش را سخنگوی طالبان معرفی می کند، گفته است که این حملات باعث هلاکت حدود ۵۰ سرباز پولیس افغان و خارجی شده است. مقام های افغان این ادعای طالبان را تایید نکرده اند.

از نخستین سالروز وفات پروفیسر عبدالرسول امین یادبود به عمل آمد

از نخستین سالروز وفات شخصیت فرهنگی و سیاسی کشور پروفیسر عبدالرسول امین یادبود به عمل آمد. به گزارش خبرنگار روزنامهٔ اراده،

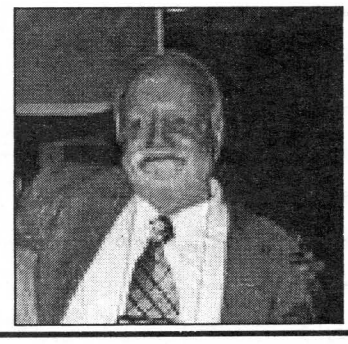

در نشستی که به همین مناسبت در تالار وزارت اطلاعات و فرهنگ تدویر یافته بود، شماری از مقام های دولتی و جمع کثیری از شخصیت های فرهنگی، سیاسی و علمی کشور شرکت ورزیده بودند. در این محفل که در آن دوستان و اقارب مرحوم امین نیز حضور داشتند، شماری از شخصیت ها با ایراد بیانیه های شان، ابعاد مختلف زنده گی این شخصیت فرهنگی و سیاسی کشور را به بررسی و مطالعه گرفتند و وی را از شخصیت های دلسوز، محقق و دانشمندی که نمی توان خدمات ارزندهٔ علمی و فرهنگی وی را به فراموشی سپرد، دانستند. مرحوم امین از استادان پوهنتون کابل بود که در دوران جهاد و مهاجرت نیز در راستای آگاهی مردم افغانستان مصدر خدمات بزرگی شده است. پروفیسر امین بعد از فیصلهٔ بن برای شش ماه به ص۳

مشرانو جرګه:

د ولسي جرګې د ټاکنو پایلې نه منو

لویه څارنوالي دې د تورنو کسانو دوسیې په بېړه وخېړي او تورن کسان دې بهر ته له تګ څخه منع شي

د افغانستان د مشرانو جرګې د شکایتونو د اوریدلو کمیسیون وایي، تر هغې چې لویې څارنوالۍ د ټاکنو په بهیر کې، د ټاکنو د کمیسیون د تورنو غړو دوسیې نه وي څېړلې، دوی به د ټاکنو وروستۍ اعلان شوې پایلې ونه مني.

د مشرانو جرګې د شکایتونو د اوریدلو د کمیسیون رییس ډاکتر زلمي د شنبې پر ورځ، د موضوع په هکله ازادۍ راډیو ته وویل: (دا زموږ د کمیسیون دنده ده، موږ په رسمي توګه له څارنوالۍ نه غواړو چې د تورنو کسانو دوسیې دې په بېړه وخېړي او هېڅ یو تورن ته دې اجازه ورنه کړي چې له هېواد څخه بهر لاړ شي او انټرپول پولیسو ته دې خبر ورکړي.)

ده له لویې څارنوالۍ هم وغوښتل، چې د ټاکنو د خپلواک او د ټاکنیزو شکایتونو د کمیسیونو هغه کارکوونکي چې د ټاکنو په بهیر کې پرې د درغلیو تورونه ۳مخ

په هېواد کې د لوړې او فقر مهم لاملونه

۲

د لوی او بښونکي خدای (ج) په نامه

بحران انتخابات و افزایش نگرانی ها

اتفاقاتی که از هفتهٔ گذشته بر سر نتیجهٔ انتخابات پارلمانی به‌وقوع پیوسته، کشور را به ورطهٔ بحران تازه‌یی می‌کشاند.

اگر در انتخابات ریاست جمهوری، دولت رییس جمهور کرزی فقط با نارضایتی یک جناح سیاسی و چهره‌یی به نام عبدالله عبدالله مواجه بود، این‌بار او در قضیهٔ انتخابات پارلمانی با اعتراض طیفی از سران قبایل و طوایف دست به گریبان است که در ولایت های مهم هرات، بغلان و غزنی دارای نفوذ کافی اند.

درگیری این ولایات با کمیسیون انتخابات فراتر از کارشکنی گروه طالبان است که انتخابات در ولایت مهم غزنی را معلق گذاشته‌اند. اختلاف خطرناک دربارهٔ تقسیم کرسی‌های مجلس در روز اعلام نتیجهٔ انتخابات خود را نشان داد.

در همین حال، لوی سارنوال با انتقاد از اعلام زودهنگام نتایج انتخابات پارلمانی، از دستگیری هشت تن به اتهام تخلف در این انتخابات خبر داده و گفته مدارکی داریم که نشان می‌دهد، برخی آراء در کابل و دوبی خریداری شده است. بر پایهٔ یک انکشاف تازه، مشرانو جرگه نیز نتایج نهایی انتخابات را تایید ننموده و اعلام داشت در بررسی آراء تعمق و دقت کامل صورت نگرفته است، اما دولت که تا ساعات پیش از چاشت دیروز در این مورد نظر نزدیک به تایید انتخابات داشت، دیروز تغییر موقف داده و حمایتش را از اقدام لوی سارنوالی اعلام نمود. یک مقام بلندپایهٔ مرکز رسانه های حکومتی دیروز به رسانه ها ابراز داشت که فیصلهٔ لوی سارنوالی در مورد شماری از کارمندان کمیسیون های انتخاباتی از صلاحیت این نهاد است. طبق گزارش منابع مطلع، میزان مشارکت در انتخابات اخیر پارلمانی افغانستان حدود ۴۰ درصد بوده و حدود یک چهارم آراء از مجموع ۵/۶ میلیون رأی این انتخابات از سوی کمیسیون انتخابات باطل اعلام و ۲۴ نامزد حذف شده‌است. درگیری میان کمیسیون انتخابات و لوی سارنوالی را باید شکاف میان دو نهاد حاکمیت به حساب آورد و به نظر نمی‌آید که این نزاع به آسانی حل و فصل شود. اما در فردای اعلام نتیجهٔ انتخابات، دو عامل مایهٔ نگرانی است، اول کشیده شدن تنش های درون سازمانی قوهٔ قضاییه و مجریه به جاده ها و اغتشاشات مردم و دوم سکوت ناتو و طرف‌های بین‌المللی که وظیفهٔ حفظ امنیت را دارند.

طبق گفتهٔ منابع مطلع، هم‌اکنون نماینده گان منتخب ولسی جرگه که رد صلاحیت شده اند، حامیان آنها با تجمع در جاده ها، علیه نتایج اعلام شده و رد صلاحیت خود تظاهرات می‌کنند.

معترضان مدعی هستند، فساد بر انتخابات پارلمانی سپتمبر گذشته سایه انداخته است و به همین خاطر، این انتخابات باید بار دیگر برگزار شود، اما کمیسیون انتخابات برگزاری مجدد انتخابات را مردود دانسته است.

به نظر می رسد، اوضاع سیاسی کشور پس از انتخابات به اندازه‌یی بغرنج شده که مایهٔ کامل نگرانی های مردمی را فراهم ساخته است. اظهار نظرهای ضد و نقیض مقام های دولتی و مسوول در این راستا شک و تردید مردم را بیش از پیش تشدید بخشیده است. اظهار نظرها، تعبیرها و موقف گیری هایی و تغییر زودهنگام در آنها که هر کدام با استناد به ماده یی از قانون به روی ملت کشیده می شود، مردم را دست و پاچه ساخته، آنها نمی دانند که سخنان کدام مقام و نهاد را بپذیرند و به آن اقتدا نمایند؛ آنها از خود می پرسند، سرنوشت آنان و آرای شان چه خواهد شد و بالاخره چه بازی هایی در کشور در جریان است؟.

به هر حال، آنچه مسلم است، موج جدید بحران پیش از همه به سود مخالفان تمام خواهد شد که از ابتدا استراتیژی خود را شکست انتخابات خوانده بودند، اما سؤال اینجاست که جامعهٔ جهانی به ویژه ناتو که استراتیژی خود را استقرار دموکراسی از طریق صندوق رأی خوانده بود، چرا سکوت کرده است.

بی‌تفاوتی ناتو به خشونت‌های انتخاباتی با هر انگیزه‌یی که پشت آن پنهان باشد در عمل، کرزی را در بحران جدید تنها گذاشته است، به همین دلیل، برخی ناظران ارتباطی معنادار میان سکوت فعلی جامعهٔ جهانی در قبال خشونت‌های انتخاباتی با نارضایتی بیشتر امریکاییان از کرزی می‌بینند.

په هېواد کې د لوړې او فقر مهم لاملونه

نسیم بریال

که له یوې خوا په افغانستان کې ناامني خپلو لوړو پوړیو ته رسېدلې، خو ورسره په څنګ کې لوړه او بېوزلي هم هغه لوی ناوړین دی، چې د دغه هېواد نږدې نوي سلنه وګړي ورسره مخ دي. که په عمومي توګه په ټول افغانستان کې د لوړې اوفقر د کچې د معلومولو لپاره یوه سروې وشي، نو دا به په ډاګه شي، چې په افغانستان کې یوازې ډېر کم شمېر خلک د لوړې او فقر تر بریدا خوا ژوند کوي، یانې د هېواد ډېرې برخه د لوړې او فقر په بریدکې ژوند کوي. په افغانستان کې لوړه او فقر ډېر لاملونه لري. چې له مهمو لاملونو نه یې یو دادی، چې په دې هېواد کې جګړه روانه ده او جګړه خپلې پر لوړې او فقر باندې خپله مستقیمه اغېزه اچوي، ځکه په یوه سیمه کې چې جګړه روانه وي، هلته بېکاري تر حد زیاته وي، خلک په ارامه نه شي کولای خپلو کارونو ته لاړ شي، نو له همدې امله له کاره لوېږي، کله چې له کاره پاتې شي، نو دا پخپله د فقر په ګرداب کې ځان اچول دي. بل مهم لامل دادی، چې زمور د هېواد په هکله ډېر داسې ویل کېږي، چې دا هېواد یو کرنیز هېواد دی او د خلکو د ژوندانه اساسي اړتیاوې په کې تر ډېره بریده له کرنې او مالدارۍ څخه پوره کېږي. خو په هېواد کې د کرنې په برخه کې د پام وړ کارونه نه دي شوي او همداشان په هېواد کې اوسمهال ورو ورو کرنیزې ځمکې پر استوګنځیو باندې بدلېږي او د کرنیزو ځمکو اندازه مخ پر کمېدو ده. همداشان جګړه هم هغه څیز دی، چې پر کرنې او مالدارۍ باندې یې سیوری بې اغېزې نه دی، ځکه زمور د هېواد ډېرې سیمې د جګړو له امله شاړې پاتېږي او کرکیله په کې نه ترسره کېږي، چې دا پخپله د فقر او لوړې د کچې او په هېواد کې د اساسي توکو د لږوالي لامل کېږي. په همدې برخه کې بله مهمه مسئله داده، چې وچکالي هم تر نورو کمه نه ده، یانې د وچکالۍ له امله هم د دغه هېواد ډېرې ځمکې وچې او شاړې پاتې شوي او پاتېږي. په دې برخه کې یوه بله موضوع داسې ده، چې که څه هم زمور هېواد زرعتي هېواد دی، نو باید تر ډېره بریده یې زرعت او کرکېلې ته زیاته پاملرنه وشي. دا تر ټولو د شرم خبره ده، چې افغانستان په کافي اندازه او به لري، خو او به یې بهر ملکونو ته ځي، هغوی ترې د برېښنا او ځمکو د خړوبولو کار اخلي، خو مور بدبختان داسې څوک نه لرو، چې زمور خپل شی مور ته راکړي او را ویې ګرځوي. اوسمهال زمور خوراکي توکي او برېښنا دواړه د نورو ملکونو پر خیرات بدل شوي، چې مور ته یې راکوي. همدغه برېښنا او خوراکي توکي زمور د اوبولې برکته دوی تولیدوي او لاسته یې راوړي، خو له بده مرغه بېرته یې بیا پر مور پلوري. که چېرې په منظمه او سیستماتیکه توګه د افغانستان پر اوبو او د کرنې پر سیستم په سمه توګه فني او پر ځای کار وشي، نو افغانستان به نه یوازې د خوراکي توکو او برېښنا له پلوه پوره پوره پر ځان بسیا وي. بلکې نورو هېوادونو ته به یې هم صادروي، خو افسوس زمور د برېښنا او کرنې او ځینو نورو اړوندو وزارتونو او ارګانونو پر فعالیتونو، چې تر اوسه یې په دې برخه کې داسې څه نه دي کړي، چې د سړي ستر ګې وروړي او وویي، چې الله دې خبر ورکړي. له کرنې سره یوه بله مهمه مسئله هم د یادونې ده، هغه دا چې مالداري چې د افغانستان د خلکو پلرنی کسب دی، اوس له رونقه لوېدلې او زیاته پاملرنه هم ورته نه کېږي. مالداري داسې یو څه دي، چې د افغانستان د خلکو په ژوندانه یې ډېر مثبت رول لرلای دی، خو اوس چې مالداري ورو ورو د کمېدو او له منځه تلو په حال کې ده، په اړه یې هېڅ ډول تدبیرونه او پراختیا او پرمختیا لارې چارې نه دي ترسترګو شوي. دا سمه ده، چې دولت په یادو برخو کې د ځینو سمبولیکو کرنو او نمایشي فعالیتونو ډنډورې پورته کړي، خو دا چارې اساسي او بنسټیزو کرنو او فعالیتونو ته اړتیا لري.

د لوړې او فقر په برخه کې بله مهمه مسئله پراخ اداري فساد ګڼلای شو. ادراي فساد هغه څه دی، چې پر لوړه او فقر باندې اغېز ښایي تر نورو زیات وي، ځکه چې په افغانستان کې له یوې خوا د افغانستان خپل داخلي عواید په پام کې ونیسو او په څنګ کې یې پراخو او ګڼو نړیوالو مرستو ته هم نظر واچوو او بیا د افغانستان اساسي اړتیاوې او لګښتونه سره وڅېړو، نو دا په ډاګه ویلای شو، چې د دغو عوایدو او مرستو تر نیمایي ډېره برخه د اداري فساد قرباني شوې ده. ځکه که مور هر کال خپل عواید + نړیوالې مرستې وسنجوو او بیا یې پر خپلو چارو او هېواد باندې د پلان او سیستم له مخې ووېشو، نو د هېواد پر اقتصادي رژیم سل په سلو کې مثبت تاثیر کوي او ارو مرو د هېواد د خلکو اقتصادي وضعه ورسره پرمختګ او وده کوي. خو له بده مرغه باید ووایو، چې زمور عواید او بهرنۍ ټولې مرستې یوازې د ځینو ځانګړو او محدود شمېر کسانو لاسته لوېږي او هغوی پرې په بهر او د ننه کې پانګونې او جوړونې کوي او د په عمومي کچه یې په هېواد کې د فقر د کمولو په برخه کې هېڅ ګټور رول نه دی لرلای. په دې توګه په دې هېواد کې داسې یو نظام حاکم دی، چې یوازې ورته خپلې ګټې مطرح دي، د ملت او د ملت د بېوزلۍ او درپه دریې په کیسه کې نه دی، یانې په دې خاوره او په دې هېواد کې به شتمن نور هم شتمن او بېوزلان به نور هم بېوزله کېږي او دا د سرمایه داري نظام یا کپیټالېزم ډالۍ ده. بل مهم څه چې د لوړې او فقر کچه لوړوي، هغه په هېواد کې بېکاري ده او ګڼ شمېر افغانان له بېکارۍ څخه سر ټکوي. بېکاري هم په هغو سیمو کې ډېره ده، چې هم په کې جګړه واکمنه ده او هم په کې د تعلیم او زده کړو کچه لوړه ده. په دې ډول ډېر داسې څه شته، چې د لوړې او فقر دا اندازې په زیاتوالي او د دې تباکوونکي وایروس په پراختیا او خورېدو کې مهم رول لري.

د دې لپاره چې لوړه اوفقر په هېواد کې راکم او ورو ورو یې ریښې له منځه یوړل شي، څو مهم ټکي باید په پام کې ونیول شي:

لومړی تر هرڅه مخکې د هرې ممکنه لارې نه چې کېږي، باید د هېواد تعلمي سطحه لوړه او په هېواد کې د زده کړو بهیر چټک او پرمخ یوړل شي. د دې لپاره باید پوهنې وزارت سیستماتیک او فني کار وکړي. دا بهر هغه وخت چټک پرمختګ کولای شي، چې د ښوونکو او زده کوونکو لپاره لازمې اسانتیاوې او د فعالیتونو زمینه برابره شي. دویم د هېواد اقتصادي

سیستم رغول په ۳مخ

بیماری افغانستان با یک جراحی ...

رها کردن افغانستان به حال خود، تجربهٔ تلخی بوده که به نظر می رسد، غرب و جامعهٔ جهانی آن را از یاد نخواهند برد و شاید برای جبران آن، سال ها هم افغانستان و مردمش و هم همسایگان و بازیگران دور و نزدیک افغانستان باید برای دو دههٔ شرایط فعلی و حضور نظامی این چنینی را با تمام هزینه های آن بپذیرند. روند بیماری ایجاد شده در افغانستان آنچنان نیست که با یک جراحی بتوان آن را ریشه کن کرد. اکنون بعد از قریب یک دهه شاید بتوان به سختی ادعا کرد که سیر دهشت افکنی در افغانستان تنها کنترول و تثبیت شده است و برای ریشه کنی آن به یک دههٔ دیگر صبر و هزینه برای جامعهٔ جهانی و ملت افغانستان نیاز است.

په هېواد کې د لوړې ...

کار دي، تر هغو چې یو هېواد قوي اقتصاد ونه لري، هېڅکله یې وګړي د پرمختګ او ودې ساه نشي اخیستلای. په دې توګه باید په هېواد کې پر اقتصادي زېربناوو باندې کار وشي او د هېواد اقتصاد ته په درنه ستر ګه وکتل شي.

دربېم دا چې په هېواد کې د کرنې او مالدارۍ په برخه کې پراخه او بنسټیز کارونه وشي او د هېواد د کرنې او مالدارۍ سیستم په داسې توګه عیار او پر پښو ودرولای شي، چې هم د هېواد ملي او هم فردي ګټې تامین کړي.

څلورم دا چې په هېواد کې د اداري فساد له ویروس سره په کله او جدي مبارزه وشي، نه سمبولیکه او نمایشي مبارزه.

دا هغه مهم ټکي وو، چې په هېواد کې د لوړې او فقر د راکمولو او بیا له منځه وړلو په برخه کې ګټور تمامېدای شي، له دې پرته په هېواد کې لوړه او فقر په هېڅ توګه له منځه نه شي تلای او لاپسې لوړېدای هم شي او بلاخره افغانستان د لوړې او فقر له ستر ناورین سره هم مخ کولای شي.

په افغانستان کې تر ټولو ...

چې د دوی یوه نوې سروې ښیي، چې سږ کال په افغانستان کې د نشه یي توکو کرکیلې او تولید کې په سلو کې اته څلوېښت کمښت راغلی. هغه په خپلو خبرو کې د افغان بزګرانو لپاره، چې د کوکنارو له کښت نه لاس اخلي د بدیل معشت پر برابرلو هم ټینګار وکړ او ویې ویل، چې په دې برخه کې د بزګرانو ستونزې باید هواري شي. د ملګرو ملتونو د نشه یي توکو او جرمونو اداري مشر په یو داسې وخت کې افغانستان ته راغلی، چې په اسلام اباد کې د افغانستان، پاکستان او ایران ترمنځ درې اړخیزه ناسته پای ته ورسېدله. ښاغلي فیدوتوف دا د درېیو واړو هېوادونو د نشه یي توکو په خلاف د چاروا کو ترمنځ داغونده خورا مهمه وبلله او ویې ویل: "دوی د عمل یو پلان تصویب کړی، چې په دې پلان کې د همکارۍ، د استخباراتي معلوماتو د تبادلې، د ګډو عملیاتو او هماهنګۍ ځانګړې سیمې جوتې شوي.

دوی اوس چمتو دي، چې د دې پلان له مخې عمل وکړي او ځینې ګډ عملیات ترسره کړي. د ملګرو ملتونو د نشه یي توکو او جرمونو اداره به د دغه اقدام ملاتړ ته دوام ورکړي."

په افغانستان کې چې څه هم د نشه یي توکو د کرکیلې او تولید په خلاف پراخې هڅې روانې دي، خو په ځینو مواردو کې دا هڅې ځکه نیمګړې بربېښي، چې د افغان چارواکو او بزګرانو په وینا نړیوالې ټولنې په دې برخه کې د همکارۍ لپاره خپلې ژمنې نه دي عملي کړي.

د افغان چارواکو په وینا بریتانیا او امریکا یوازې هېوادونه دي، چې له دوی سره په دې برخه کې مرسته کوي، پاتې هر څه د ژمنې تر حده پاتې دي.

دازادي راډیو د راپور له مخې، افغان کتونکي په روانه مبارزه کې د افغان حکومت او بزګرانو ستونزو ته په اشاري د اخبرداری ورکوي، چې چېرې نړیوالې ټولنې په دې برخه کې د همکارۍ لپاره عملي ګامونه پورته نه کړل، نو ممکن دا مبارزه اوشته لاسته راوړنې په بده توګه اغېزمنې شي.

از نخستین سالروز وفات ...

حیث وزیر معارف نیز ایفای وظیفه کرد و در اواخر به عنوان رییس مرکز مطالعات افغانستان با تحقیق روی برنامه هایی در بخش حقوق بشر و جامعهٔ مدنی در خدمت مردم کشور خود قرار داشت.

د ولسي جرګې د ټاکنو ...

لګېدلي، باید له هېواد څخه بهر تګ ته، پرې نه ښودل شي.

د افغانستان د ولسي جرګې د ټاکنو وروستۍ پایلې د تېرې چهار شنبې په ورځ د ټاکنو د خپلواک کمېسیون له خوا اعلان شوې.

سره له دې چې د انتخاباتو وروستۍ پایلې، د افغانستان د دولت، د امریکا د متحدو ایالاتو او په هېواد کې د یوناما یا د ملګرو ملتو د سازمان د سیاسي نمایندګۍ د دفتر له خوا د منلو وړ ګرځېدې، خو د مشرانو جرګې د شکایتونو د اوربدلو کمېسیون، لویه څارنوالي او اعتراض کوونکي کاندیدان ورسره موافق نه دي او وایي چې، دې پایلو اعلان دې دلا پلټنو او کره څېړنو په مقصد نور هم وځنډېږي.

په دې هلکه د لوېې څارنوالۍ مرستیال رحمت اله نظري وایي چې پر شکایتونو یې جدي څېړنې پیل کړې دي، دی وایي: (موږ ته د تورنو په هکله شکایتونه او اسناد را رسېدلي، موږ یې پر څېړلو لاس پورې کړی او که پر چا جرم ثابت شي، دوسیې به یې محکمې ته هم واستوو او دا کار به په لږه موده کې ترسره شي.)

د افغانستان د ولسي جرګې ټاکنې د سنبلې د میاشتې پر اوه ویشتمه نېټه ترسره او وروستۍ پایلې یې د اړوند کمېسیون له خوا د تېرې چهارشنبې پر ورځ اعلان شوې.

د انتخاباتي شکایتونو کمیسیون وایي چې، په دې موده کې یې شاوخوا دوه نیم زره شکایتونو په پوره دقت سره څېړلي او پایلي یې اعلانېدو ته چمتو کړي دي، خو دا اعتراضونه اوس هم غلې نه دي او لا پسې زور اخلي چې د ولسي جرګې په انتخاباتو کې پراخې درغلی شوي دي.

کنفرانس لیزبون؛ امیداوری ها برای تقویت نیروهای امنیتی افغان

عبدالباصر منصوری

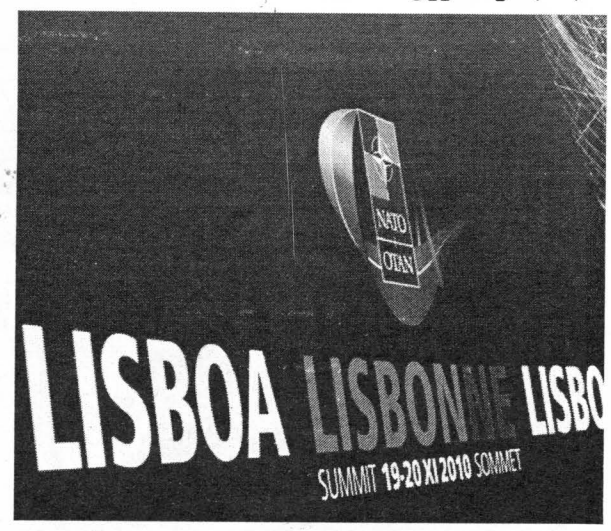

لیزبن نامی که در طی چند ماه اخیر در تیترهای رسانه های ملی و بین المللی دیده می شود، سران ناتو در آنجا گردهم آمده بودند، تا در بارهٔ سه موضوع مهم با هم تبادل افکار نمایند.

۱: انتقال امنیت از ناتو به نیروهای افغان.

۲: نصب موشک های دفاعی.

۳: استراتیژی آینده و روابط سازمان ناتو با روسیه از موضوعات مطرح در اجلاس لیزبن بود که مورد بحث و مداقه قرار گرفت

مقام های افغان از مدت ها به اینسو برای اشتراک در این نشست، برنامه های انتقال امنیتی را طرح ریزی می کردند، حالا گفته می شود که سران ناتو دربارهٔ این موضوع اتفاق نظر دارند که در جولای سال آیندهٔ میلادی روند انتقال امنیت از نیروهای بین المللی به نیروهای افغان آغاز گردد. در سال ۲۰۱۴ این روند به پایهٔ اکمال برسد. پس از انتقال کامل امنیت به نیروهای افغان، ناتو صرف کارهایش را به آموزش نیروهای افغان متمرکز خواهد کرد. در حقیقت، انتقال امنیت به نیروهای افغان در صورتی که واقعاً ناتو و قوت های بین المللی همکار باشند و تا آن زمان بتوانند، نیروهای امنیتی افغان را از لحاظ کمی و کیفی بالا ببرند، کاری بس شایسته و پسندیده برای مردم افغانستان است و مؤثریّت هایی را نیز، در قبال خواهد داشت؛ چرا که نیروهای امنیتی افغان آشنایی کامل نسبت به افغانستان دارند که می توان از مواردی چون: نیروهای افغان با رسوم، عنعنات، اراضیّ افغانستان بلدیت و آشنایی کامل دارند، تفکیک معلومات های حقیقی از کاذب و ... نامبرد.

ضمناً گفته می شود، نیروهای خارجی مستقر در افغانستان سالانه ده ها میلیارد دالر را در افغانستان در امور نظامی به مصرف می رسانند که نظر به مصرف، آن چنان پیشرفتی در امر مبارزه با تروریزم ندارند. این بدین معناست که اگر تنها نیمی از این همه مصارف در اختیار نیروهای افغان قرار گیرد، واقعاً پیشرفت هایی در امر مبارزه با تروریزم در کشور چند برابر خواهد شد. پلان واگذاری تأمین امنیت و تسلیم دهی مسوولیت امنیتی برای نیروهای افغان میان رییس جمهور کرزی و اندرس فوگ راسموسن منشی عمومی ناتو به امضاء رسید. راسموسن با اعلان این موضوع در اجلاس لیزبن گفت که آنها افغانستان را در مبارزه با طالبان تنها نخواهند گذاشت. ۴۸ کشور که مصروف مبارزه علیه تروریزم در افغانستان اند، به این استراتیژی که خروج نیروهای بین المللی را به همراه دارد، توافق کردند. قرار است، مسوولیت های امور امنیتی به نیروهای افغان از سال آینده آغاز شود، به نظر نویسنده، عام مردم افغانستان از روند تسلیم دهی امور امنیتی به دست افغان ها خرسند و با فخر و سربلندی خواهان این امر می باشند. سپس نتیجه این می شود که نیروهای بین المللی در افغانستان از این پس نقش محاربوی و جنگی را آهسته آهسته از دست خواهند داد و تنها نیروهای افغان را آموزش دهند و ممد آنها گردند.

پس در اخیر امیدواری ها در این است که در قدم نخست واقعاً در مجموع نیروهای حافظ صلح مستقر در افغانستان امور مربوط خویش را با یک هماهنگی کامل به منظور تقویه، تجهیز و بالا بردن سطح مهارت های مسلکی نیروهای امنیتی به کار ببرند، این کار در درازمدت هم برای افغان ها و هم برای خارجی ها مفید واقع خواهد شد.

پرایران د بوځي بربد امکانات ...

د دوی لومړی ترجیح د خبرو اترو لاره. د ده په وینا ایران کولی شي داسې توغندي جوړ کړي، چې اتومي مرکې وتوغوي. ده همدارازپه افغانستان کې د طالبانو د جعلي استازي په اړه ویلي، چې دوی له لومړي سره پر هغه باندې شکمن وو او دا یې رد کړې چې ولسمشر کرزي دې له هغه سره خبرې کړې وي. روهي وبېپانه.

موافقتنامهٔ استراتیژیک شبکهٔ ...

وزیرستان جنوبی و مناطق قبایلی ارکزی به کرم پناه برده اند. کرم به دو قسمت شمال و جنوب تقسیم شده است. قسمت شمال متصل سرحد افغانستان تحت کنترول ملیشه های شیعه مذهب و قسمت جنوب تحت کنترول سنی ها می باشد.

منیر بنګاش که رییس یک موسسهٔ مستقل به نام پروګرام اصلاحات و انکشاف است می گوید، ملیشه های شیعه مذهب به علتی با شبکهٔ حقانی موافقتنامه را امضا نموده اند که این شبکه نسبت به هر گروپ یا فرقهٔ دیگر در منطقه دارای نفوذ بیشتر است.

بیماری افغانستان با یک جراحی ریشه‌کن نمی‌شود

هومن دولتی

بیست و دومین نشست ناتو در لیزبن پرتگال برمحوریت سیاست‌گذاری ده سال آیندۀ این سازمان که اکنون به عنوان تنها سازمان نظامی مبتنی بر نظم نوین جهانی از جنگ سرد به یادگار مانده، در حالی به پایان رسید که پنج سال است، ناتو به طور مستقیم در افغانستان جایگزین نیروهای آیساف شده و رهبری نظامی بالغ بر ۴۰ کشور در حمایت از آنچه بازگشت صلح و آرامش واقتدار به دولت مرکزی در افغانستان از آن یاد می شود را به عهده گرفته است.

کارنامۀ ناتو از سال ۲۰۰۶ به بعد در مقایسه با سلف خود ایساف در جنگ افغانستان قابل انتقاد است. نشست ناتو در حالی برگزار شد که رقم سربازان کشته شدۀ تحت امر این سازمان در افغانستان در سال جاری به عدد ۶۵۵ رسیده و ۴۱ کشور حاضر در این ماموریت نظامی به همراه نیروهای مستقل امریکایی هنوز به اهداف تعریف شده در چهارچوب ماموریت خود نرسیده‌اند. درحالی که در طی ۹ سال گذشتۀ این رقم جمعا حدود ۲۰۰۰ تن بوده و با قیاس در حجم عملیات انجام شده و دستاوردهای آن تناسب منطقی نمی‌توان یافت، مگر بر این اصل صحه بگذاریم که هرچند روند برقراری امنیت در افغانستان و مبارزه با گروه های کوچک و بزرگ مخالف را نمی‌توان شکست خورده انگاشت، اما شاید به تعبیر دیگر بتوان به آن نمرۀ کمتر از انتظار داد.

سال ها از ناتو به عنوان یک سازمان قدرتمند نظامی منحصر به فرد یاد می‌شد، اما عدم موفقیت کامل این سازمان در سرکوب گروه های شورشی فعال در افغانستان موجب بازنگری در برنامه ریزی - پلان‌گذاری و تغییر تکتیک این سازمان شده است و به نظر می رسد، نشست اخیر این سازمان و توافقات آشکار و محرمانه بین اعضاء تغییرات بنیادینی را در عملکرد این سازمان سبب شود. نتایج برآمده از آزمون افغانستان در دهۀ اول قرن بیست و یکم شاید موجب اتخاذ سیاست های انقباضی در ناتو گردد. این در حالی است که اولین برون کرد این سیاست ها، خروج تدریجی این سازمان از افغانستان بود، آنهم زمانی که گویی از قبل مورد توافق ضمنی دولت افغانستان، اعضای ناتو و در رأس آن امریکا قرار گرفته بود. بر همین اساس، سال ۲۰۱۴ تاریخ مورد قبول رییس جمهور کرزی، اکثریت رهبران مجاهدین افغان، امریکا و سرانجام زمانی که برای سایر اعضای ناتو هم قابل قبول آمد، برای تحقق این امر در نظر گرفته شد. اما موضوع مهم بر سر زمان خروج نیروهای ناتو و امریکایی از افغانستان نیست، بلکه باید دید آیا این زمان برای خروج این نیروها کافی است که افغانستان بتواند، از پس گروه های مبارز با دولت مرکزی برآید؟

نکتۀ دیگری که توجه به آن می‌تواند، پاسخ این سوال را برای ما روشن کند، این است که آیا نیروهای فعال بر علیه دولت مرکزی شامل گروه های طالبان، القاعده و سایر گروه های درگیر با خروج نیروهای خارجی از مبارزه با دولت دست خواهند کشید و تحت لوای قانون اساسی افغانستان درخواهند آمد؟ آن طور که مشخص است، تلاش های دولت کرزی و تشکیل "شورای عالی صلح افغانستان" برای مذاکره با این گروه ها در راستای آماده‌سازی بستر همین طرح است. اگر پروسۀ "دولت - ملت‌سازی" و "عملیات نظامی" را در ضلع مثلث مبارزه با طالبان و برقراری ثبات و امنیت در افغانستان بدانیم، ضلع مکمل این مثلث "مذاکره با این گروه ها" است.

چنانکه گروه های ضد دولت در افغانستان به پروسۀ صلح بپیوندند و یا حداقل گروه هایی مانند گروه حقانی، بخش های میانه رو طالبان و حزب اسلامی حکمتیار به طور نسبی و مشروط اسلحه را زمین گذاشته و با دولت و قانون اساسی همراهی کنند و از طرف دیگر، پولیس و اردوی ملی افغانستان به دور از فساد اداری رایج در این کشور با آموزش و تجهیز به اسلحۀ مدرن و برنامۀ ازدیاد نیروهای نظامی و امنیتی با حمایت ناتو طبق پلان طرح شده که مقرر گردیده، نیروهای امنیتی افغانستان تا سال ۲۰۱۴ به ۲۴۰ هزار سرباز و ۱۶۰ هزار مأمور پو لیس برسند، می‌توان به پیروزی طرح ناتو در خروج موفق از افغانستان امیدوار بود. اما اگر طرح" صلح ملی " با اقبال گروه های طرف مذاکره مواجه نشود و یا نیروهای امنیتی و اردوی افغانستان طبق برنامۀ توسعه، رشد کمی و کیفی پیدا نکنند، شاید طرح خروج از افغانستان ناتو موجب نیمه تمام ماندن ثبات در افغانستان گردد.

البته در صورت موفقیت ناتو باز هم خروج کامل از افغانستان در دستور کار ناتو و امریکا نیست، بلکه استقرار هدفمند در برخی از نقاط ضامن استمرار امنیت موردنظر غرب در افغانستان خواهد بود و حتا در اجلاس لیزبن هم هرچند آندره فوگ راسموسن، منشی ناتو به آن اشاره کرد که: "ما در لیزبن، روندی را شروع کردیم که در نتیجۀ آن، مردم افغانستان بار دیگر بتوانند، ارباب خانۀ خود شوند."اما رهبران کشورهای عضو ناتو بر این نکته تاکید کردند که افغانستان را در مبارزه علیه طالبان ترک نخواهند کرد. برنامه‌ریزی و پیش‌بینی شرایط افغانستان تا سه سال آینده قدری دشوار است، اما جامعۀ جهانی تاکنون در یک دهۀ گذشته مرتکب هزینه‌های فراوانی برای افغانستان شده و ملت افغانستان نیز متحمل خسارات جبران ناپذیری شده‌اند که در پیش‌گرفتن سیاست غلط سال های پس ازخروج شوروی از افغانستان و پیروزی مجاهدین توسط جامعۀ جهانی و غرب بار دیگر می تواند، تجربۀ تلخ گذشته بر مردم افغانستان را بار دیگر تکرار کند.

ص۳

سال ها از ناتو به عنوان یک سازمان قدرتمند نظامی منحصر به فرد یاد می‌شد، اما عدم موفقیت کامل این سازمان در سرکوب گروه های شورشی فعال در افغانستان موجب بازنگری در برنامه ریزی - پلان‌گذاری و تغییر تکتیک این سازمان شده است

اعلامیه جهانی حقوق کودک

اصل نهم:

کودک باید در برابر هرگونه غفلت، ظلم، شقاوت و استثمار حمایت شود. کودک نباید به هر شکلی وسیله مبادله قرار گیرد. کودک نباید قبل از رسیدن به حداقل سن مناسب به استخدام درآید و نباید به هیچ وجه امکان و یا اجازه استخدام کودک در کارهایی داده شود که به سلامت یا آموزش وی لطمه زده و یا باعث اختلال رشد بدنی، فکری و یا اخلاقی وی شود.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۷۷۰۷۶۲۸ - ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

ارادہ ورځپاڼه یوازې دسرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې دلیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامۀ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹۶۲۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین : انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com